

**STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ
PRZYTULISKO
W PŁOCKU**

Spis treści:

WSTĘP	4
Rozdział I	4
OBJAŚNIENIE TERMINÓW	4
Rozdział II	5
KOMPETENCJE OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA STOSOWANIE STANDARDÓW	5
Rozdział III	5
PROCEDURY KONTROLI PRZED NAWIĄZANIEM STOSUNKU PRACY I DOPUSZCZENIEM DO PRACY LUB INNEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZANEJ Z WYCHOWANIEM, EDUKACJĄ, WYPOCZYNKIEM, LECZENIEM, ŚWIADCZENIEM PORAD PSYCHOLOGICZNYCH, ROZWOJEM DUCHOWYM, UPRAWIENIEM SPORTU LUB REALIZACJĄ INNYCH ZAINTERESOWAŃ PRZEZ MAŁOLETNIICH LUB Z OPIEKĄ NAD NIMI	5
Rozdział IV	5
ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECKA ORAZ ZAKRES ZADAŃ POSZCZEGÓLNYCH PRACOWNIKÓW ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ, W TYM OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA WSZCZYNIANIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”	5
Rozdział V	8
ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A PERSONELEM ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ,	8
A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNIICH	8
Rozdział VI	9
WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI,	9
A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH	9
1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest postępowanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich małoletnich. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec innego małoletniego w jakiegokolwiek formie.	9
2. Wychowankom nie wolno używać przemocy, znęcać się nad uczniami słabszymi, używać wulgarnego, obraźliwego języka	10
3. Wychowankom nie wolno wzajemnie się zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno krzyczeć na innych małoletnich.	10
4. Wychowankowie powinni szanować prawo innych do prywatności	10
5. Wychowankom nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby itp.)	10
6. Wychowankom nie wolno utrwać wizerunku innych wychowanków (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydzić lub obrazić	10
7. Wychowankom nie wolno proponować innym uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, a także używać ich w obecności innych uczniów	10
Rozdział VII	10
PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO	10
Rozdział VIII	12
ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO	12
PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA	12

1. Rozpoznanie i sprawdzenie sygnałów wskazujących na krzywdzenie małoletniego poprzez zbieranie dodatkowych informacji.....	12
2. Potwierdzenie sygnałów z innych źródeł. W celu zweryfikowania podejrzeń, że dziecko jest krzywdzone, należy przeprowadzić rozmowy z osobami z jego otoczenia.....	13
3. Analiza zebranych informacji – diagnoza problemu krzywdzenia dziecka. Po zebraniu i analizie informacji należy ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla dziecka	13
4. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka oraz zastosowanie odpowiednich procedur	13
5. Działania prawne polegają na zgłoszeniu sprawy policji, prokuraturze lub sądowi rodzinnemu w zależności od zastosowanej procedury	13
6. Zadania świetlicy środowiskowej w pomocy dziecku krzywdzonemu	13
Rozdział IX	13
ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO	13
Rozdział X.....	14
ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE	14
Rozdział XI	14
ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOM ŚWIETLICY, OSOBOM WSPÓŁPRACUJĄCYM ZE ŚWIETLICĄ, MAŁOLETNIOM I ICH RODZICOM/OPIEKUNOM PRAWNYM STANDARDÓW	14
Rozdział XII	15
MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW	15
Rozdział XIII.....	15
PRZEPISY KOŃCOWE	15
KARTA INTERWENCJI.....	16

WSTĘP

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników świetlicy środowiskowej i osoby współpracujące ze świetlicą jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Ponadto pracownik świetlicy środowiskowej i osoba współpracująca ze świetlicą traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci przemocy w jakiegokolwiek formie.

Standardy ochrony małoletnich zawierają wytyczne, dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Rozdział I

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. **Pracownikiem świetlicy środowiskowej** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub na podstawie innej formy zatrudnienia.
2. **Osoby współpracujące ze świetlicą środowiskową** to pracownicy firm i instytucji wspierających szkołę m.in.: wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w praktykę zawodową.
3. **Małoletnim** jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
4. **Opiekunem małoletniego** jest osoba uprawniona do jego reprezentacji, rodzic/opiekun prawny.
5. **Zgoda opiekuna małoletniego** oznacza zgodę co najmniej jednego z jego opiekunów. W przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
6. **Krzywdzenie małoletniego** to popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika świetlicy środowiskowej i osobę współpracującą ze świetlicą, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie przez jego opiekunów.

Przemoc zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy.

Krzywdzenie dzieci można podzielić na następujące kategorie:

- A. *Przemoc fizyczna* - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała itp. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in.: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne itp.
 - B. *Przemoc emocjonalna* - to w szczególności powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ona w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej dziecka.
 - C. *Wykorzystywanie seksualne* - to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. „dotykane dziecka”, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
 - D. *Zaniedbywanie* – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica/opiekuna prawnego, nie zapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego i nauki.
7. **Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich** to wyznaczony przez Komendanta

Hufca ZHP Płock pracownik sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych standardów w świetlicy.

8. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

KOMPETENCJE OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA STOSOWANIE STANDARDÓW

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów jest Komendant Hufca ZHP Płock.
2. Komendant Hufca ZHP Płock zapewnia pracownikom świetlicy środowiskowej podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy w sytuacjach zagrożenia.
3. Komendant Hufca ZHP Płock odbiera zgłoszenia dotyczące problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci oraz wszczyna odpowiednie procedury, zgodnie z przyjętymi standardami.

Rozdział III

PROCEDURY KONTROLI PRZED NAWIĄZANIEM STOSUNKU PRACY I DOPUSZCZENIEM DO PRACY LUB INNEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZANEJ Z WYCHOWANIEM, EDUKACJĄ, WYPOCZYNKIEM, LECZENIEM, ŚWIADCZENIEM PORAD PSYCHOLOGICZNYCH, ROZWOJEM DUCHOWYM, UPRAWIENIEM SPORTU LUB REALIZACJĄ INNYCH ZAINTERESOWAŃ PRZEZ MAŁOLETNICH LUB Z OPIEKĄ NAD NIMI

1. Komendanta Hufca ZHP Płock przed nawiązaniem stosunku pracy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przepiępstw na tle Seksualnym oraz w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. Informacje zwrotną otrzymaną z systemów składa się do akt osobowych pracownika. Kandydat przedkłada Komendantowi Hufca ZHP Płock szkoły zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności. Zaświadczenie składa się do akt osobowych pracownika.
2. Komendanta Hufca ZHP Płock przed dopuszczeniem do realizacji praktyk na terenie świetlicy sprawdza osobę w Rejestrze Sprawców Przepiępstw na tle Seksualnym. Informację zwrotną otrzymaną z systemu składa się do dokumentacji świetlicy związanej ze sprawą. Praktykant przedkłada Komendantowi Hufca ZHP Płock zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności. Zaświadczenie składa się do dokumentacji świetlicy związanej ze sprawą.
3. Komendanta Hufca ZHP Płock sprawdza osoby, które dopuszcza do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawieniem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi w Rejestrze Sprawców Przepiępstw na tle Seksualnym. Informację zwrotną otrzymaną z systemu składa się do dokumentacji związanej ze sprawą.
4. Wszyscy pracownicy oraz osoby współpracujące ze świetlicą środowiskową mają obowiązek zapoznać się i stosować standardy ochrony małoletnich.

Rozdział IV

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZNIA ORAZ ZAKRES ZADAŃ POSZCZEGÓLNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY, W TYM OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA WSZCZYNIANIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”

1. Pracownicy świetlicy środowiskowej oraz osoby współpracujące ze świetlicą posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. Każdy pracownik świetlicy środowiskowej oraz osoba współpracująca ze świetlicą, która zauważy lub podejrzewa, że wychowanek jest krzywdzony zobowiązana jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. Wszyscy pracownicy świetlicy środowiskowej oraz osoby współpracujące ze świetlicą, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu ucznia lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. Pracownicy świetlicy środowiskowej oraz osoby współpracujące ze świetlicą zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich. Działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.
5. Zakres zadań poszczególnych pracowników świetlicy w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

A. Komendant Hufca ZHP Płock:

- 1) bierze udział w rozmowie z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- 2) zapewnia pomoc pracownikom świetlicy w realizacji ich zadań np. ułatwia konsultacje „trudnych spraw” ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec małoletnich,
- 3) prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego,
- 4) w sytuacji podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieskiej Karty” oraz wyznacza pracownika do wypełnienia niezbędnej dokumentacji,
- 5) w przypadku, gdy małoletni doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze świetlicą środowiskową składa do sądu rodzinnego wnioski o wgląd w sytuację rodziny, zawiadamia policję lub prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa,
- 6) w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia policję,
- 7) w sytuacji, gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny zawiadamia policję,
- 8) w przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni, a wcześniejsze metody postępowania szkolnego okazały się nieskuteczne zawiadamia sąd rodzinny,
- 9) dokumentuje podejmowane działania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy ze strony pracownika świetlicy lub osoby współpracującej ze świetlicą (załącznik nr 1 – wzór **Karty interwencji**), po zakończonej interwencji Karta wraz z załącznikami przechowywana jest w gabinecie Komendanta Hufca ZHP Płock. W przypadku podejrzeń wobec pracownika również w jego aktach osobowych,
- 10) uzyskuje od rodziców/ opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji Standardów ochrony małoletnich.

B. Kierownik świetlicy środowiskowej:

- 1) przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia krzywdzenia małoletniego, m.in. przemocy w rodzinie,
- 2) diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny,
- 3) jest koordynatorem pomocy małoletniemu oraz jego rodzinie,
- 4) przeprowadza rozmowy z małoletnim oraz jego rodzicami/prawnymi opiekunami,
- 5) pozostaje w kontakcie z wychowawcami i Komendantem Hufca ZHP Płock w sprawach dotyczących małoletniego,
- 6) pomaga pracownikom świetlicy we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy,
- 7) informuje rodziców/opiekunów prawnych o możliwych kierunkach wsparcia wychowanka,
- 8) pomaga rodzicom/opiekunom prawnym w zrozumieniu typowych reakcji dzieci na różnorodne sytuacje,
- 9) kieruje dziecko i rodziców/opiekunów prawnych do placówek specjalistycznych oraz współpracuje ze specjalistami,
- 10) umożliwia poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną małoletniego przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi,
- 11) opracowuje plan wsparcia dla dziecka krzywdzonego,
- 12) w przypadku przemocy w rodzinie uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w porozumieniu z Komendantem Hufca ZHP Płock,
- 13) dokumentuje podejmowane działania względem małoletniego i jego rodziny (załącznik nr 1 – wzór **Karty interwencji**), po zakończonej interwencji Karta wraz z załącznikami przechowywana jest w dokumentach świetlicy środowiskowej,
- 14) dba o to, by na terenie świetlicy znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy,
- 15) uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji standardów ochrony małoletnicze.

C. Wychowawca świetlicy:

- 1) przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia krzywdzenia małoletniego, m.in. przemocy w rodzinie,
- 2) w przypadku, gdy wychowanek ma obrażenia wzywa karetkę, jeżeli istnieje taka potrzeba,
- 3) pozostaje w kontakcie z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanka,
- 4) opracowuje wspólnie z kierownikiem świetlicy plan wsparcia krzywdzonego,
- 5) udziela wsparcia wychowankowi oraz monitoruje jego sytuację,
- 6) dokumentuje podejmowane działania względem małoletniego i jego rodziny (załącznik nr 1 – wzór **Karty interwencji**), po zakończonej interwencji Karta wraz z załącznikami przechowywana jest w dokumentach świetlicy środowiskowej,
- 7) informuje Komendanta Hufca ZHP Płock jeśli wymaga tego sytuacja,
- 8) monitoruje pozostałych wychowanków, aby skutki przemocy nie wpływały na sytuację w świetlicy,
- 9) umożliwia rodzicom/opiekunom prawnym poszerzanie wiedzy umiejętności związanych z pozytywnymi metodami wychowawczymi oraz ochroną przed zagrożeniami,
- 10) dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z wychowankami,
- 11) zachęca rodziców/opiekunów wychowanków do angażowania się w działania na rzecz

ochrony małoletnich,

- 12) uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych informacje zwrotne na temat realizacji standardów ochrony małoletnich w świetlicy.

D. Wychowawca świetlicy:

- 1) zgłaszają o tym, że podejrzewają przemoc wobec ucznia kierownikowi świetlicy lub Komendantowi Hufca ZHP Płock oraz przekazują sporządzoną notatkę służbową (załącznik nr 2 – wzór **Notatki**),
- 2) dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z wychowankami.

E. Niepedagogiczni pracownicy świetlicy oraz osoby współpracujący ze świetlicą:

- 1) reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami,
- 2) zgłaszają obserwowane niepokojące sygnały do Komendanta Hufca ZHP Płock, kierownika świetlicy lub wychowawcom świetlicy oraz przekazują sporządzoną notatkę służbową (załącznik nr 2 – wzór **Notatki**).

Rozdział V

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A PERSONELEM ŚWIETLICY, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNIICH

1. Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim określają, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z dziećmi, dotyczą one następujących obszarów:

A. **Bezpośredni kontakt z małoletnim** oparty jest na poszanowaniu jego intymności i godności.

- 1) **Dozwolone** formy takiego kontaktu, to m.in.:

- a. kontakty w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
- b. stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia, dotyczących konfliktów pomiędzy podopiecznymi (np. rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie),
- c. działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy),
- d. zagrożenie lub panika spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).

- 2) **Niedopuszczalne** są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:

- a. przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie),
- b. erotyzowania relacji (np. flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie),
- c. seksualizacji relacji (np. obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

B. **Komunikacja werbalna** z małoletnim **powinna być** w szczególności pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych itp. **Komunikacja nie**

powinna:

- 1) wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (np. groźby, wyzwiska, krzyk),
- 2) obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
- 3) upokarzać (np. publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie),
- 4) naruszać granic (np. zachowanie nieodpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).

C. Kontakty bezpośrednie i online z dzieckiem poza świetlicą powinny być:

- 1) ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo-wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza świetlicą ważnych dla małoletniego wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, zorganizowane przez świetlicę wyjazdowe formy itd.),
- 2) odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem telefonu służbowego,
- 3) niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym lub wyróżnianym.

D. Organizacja transportu, noclegu poza świetlicą powinna być uzasadniona

(np. wyjazd na wycieczkę lub inne wydarzenia organizowane przez świetlicę):

- 1) opieka nad uczniami w sytuacjach wyjazdowych powinna być zgodna z przepisami o organizacji wyjazdów i wycieczek,
- 2) przy organizacji noclegu - zakwaterowania brane jest pod uwagę pokrewieństwo, relacje i płeć podopiecznych.

2. Dyscyplinowanie małoletniego definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej” komunikujące wychowankom, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i/lub nieefektywna wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji. **Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania** mające na celu m.in.: upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:

A. Fizycznej (np. agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie, uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych, pozbawianie snu, pokarmu, ekspozycja na zimno, ciepło).

B. Psychicznej (np. dominacja poprzez krzyk, groźby, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb w szczególności bezpieczeństwa, przynależności i miłości, symulacje wzbudzające strach oraz obawy o życie własne i rodziny).

3. Pracowników świetlicy oraz osoby współpracujące ze szkołą obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego ucznia bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość. Ponadto są zobowiązani do utrzymania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów, z uwzględnieniem sytuacji uczniów z niepełnosprawnościami oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

4. Rodzice/opiekunowie prawni wychowanków mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania ucznia na terenie szkoły, w trakcie wycieczek i innych wydarzeń organizowanych przez świetlicę.

Rozdział VI

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest postępowanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich małoletnich. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec innego małoletniego w jakiegokolwiek formie.
2. Wychowankom nie wolno używać przemocy, znęcać się nad uczniami słabszymi, używać wulgarnego, obraźliwego języka.
3. Wychowankom nie wolno wzajemnie się zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno krzyczeć na innych małoletnich.
4. Wychowankom powinni szanować prawo innych uczniów do prywatności.
5. Wychowankom nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby itp.).
6. Wychowankom nie wolno utrzymywać wizerunku innych dzieci (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydzić lub obrazić.
7. Wychowankom nie wolno proponować innym dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, a także używać ich w obecności innych małoletnich.

Rozdział VII

PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

1. **Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że wychowanek jest ofiarą przemocy w rodzinie**, należy podjąć następujące kroki:
 - A. Wychowawca lub kierownik świetlicy oraz osoba współpracująca ze świetlicą sporządza notatkę służbową (załącznik nr 2 – wzór **Notatki**) oraz przekazuje uzyskaną informację Komendantowi Hufca ZHP Płock.
 - B. Wychowawca lub kierownik świetlicy powinien przeprowadzić rozmowę z wychowankiem w celu potwierdzenia faktu krzywdzenia, poinformować go o tym, jakie działania jest zobowiązany podjąć i upewnić się, że dziecko będzie w dotychczasowym miejscu zamieszkania bezpieczne na czas prowadzonych działań. Następnie wychowawca lub kierownik świetlicy wzywa do świetlicy rodziców/opiekunów prawnych, przeprowadza z nimi rozmowę, informuje o zamiarze podjęcia określonych działań i przedstawia propozycję ustalenia planu bezpieczeństwa i pomocy dziecku.
 - C. Wychowawca lub kierownik świetlicy sporządza opis sytuacji ucznia na podstawie rozmów z dzieckiem, rodzicami/opiekunami prawnymi oraz przedstawia plan wsparcia dziecka i rodziny, który uwzględniałby sposoby zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa oraz opis wsparcia jaki szkoła może mu zaoferować, a także informację o specjalistycznych placówkach pomocy dziecku (jeżeli istnieje taka potrzeba).
 - D. Wychowawca lub kierownik świetlicy informują Komendanta Hufca ZHP Płock.
 - E. Jeżeli stan wychowanka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia Komendant Hufca

ZHP Płock, kierownik świetlicy, wychowawca wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych).

F. Komendant Hufca ZHP Płock podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieskiej Karty” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.

G. **Komendant Hufca ZHP Płock składa wniosek do odpowiedniej instytucji:**

- 1) w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia policję lub prokuraturę,
- 2) w przypadku np. zaniedbywania dziecka, poniżania, upokarzania, ośmieszania dziecka, wciągania dziecka w konflikt dorosłych, manipulowania nim powiadamia sąd rodzinny wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny,
- 3) jeżeli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez świetlicę, Komendant Hufca ZHP Płock niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego.

2. **Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że wychowanek jest ofiarą przemocy ze strony pracownika świetlicy lub osoby współpracującej ze świetlicy.**

- A. Osoba podejrzewająca krzywdzenie wychowanka w świetlicy zgłasza problem Komendant Hufca ZHP Płock.
- B. Komendant Hufca ZHP Płock podejmuje działania w celu zbadania sprawy np. rozmowa z dzieckiem, rozmowa z pracownikiem lub osobą współpracującą na temat podejrzenia krzywdzenia, rozmowa z pracownikami świetlicy na temat zdarzenia.
- C. Komendant Hufca ZHP Płock powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.
- D. Komendant Hufca ZHP Płock po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego i prawa pracy, stosuje karę porządkową, powiadamia prokuraturę lub kieruje sprawę do komisji dyscyplinarnej dla pracownika.
- E. W zależności od sytuacji Komendant Hufca ZHP Płock informuje rodziców/opiekunów prawnych o poczynionych ustaleniach i możliwych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. **Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia wychowanka przez innych wychowanków.**

- A. Bezpośrednia, natychmiastowa reakcja wychowawców, kierownika świetlicy oraz osób współpracujących ze świetlicy na akty agresji i przemocy, przerwanie agresji lub przemocy.
- B. Rozmowa wychowawcy z ofiarą i sprawcą przemocy, nakłonienie sprawcy do zadośćuczynienia.
- C. Jeżeli stan wychowanka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia Komendant Hufca ZHP Płock lub inny pracownik świetlicy wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych).
- D. Jeżeli akty agresji i przemocy nie są incydentalne wychowawca lub kierownik świetlicy przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym wychowankiem (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość itd.), rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami.
- E. Wychowawca lub kierownik świetlicy zawiadamia lub wzywa do świetlicy rodziców/opiekunów prawnych krzywdzonego wychowanka i sprawcy/sprawców (jeśli, wymaga tego sytuacja po ustaleniu okoliczności zdarzenia).

- F. Wychowankowi będącemu ofiarą przemocy zapewnia się wsparcie psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z jego potrzebami.
 - G. Wychowankowi będącemu sprawcą przemocy obejmuje się opieką wychowawcy.
 - H. Z wychowankami, którzy byli świadkami przemocy (jeśli wymaga tego sytuacja) wychowawca omawia przebieg zdarzenia ukierunkowując rozmowę na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i komu zgłaszać, gdy dochodzi do takiego krzywdzenia. Działania koordynuje i monitoruje kierownik świetlicy.
 - I. W przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznan, Komendant Hufca ZHP Płock, wychowawca lub kierownik świetlicy po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego wychowanka o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.
4. **Procedura postępowania wobec wychowanka z zaburzeniami zachowania, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie.**
- A. Wychowawca stara się odizolować ucznia agresywnego od reszty dzieci np. zostawiając małoletnich pod opieką innego wychowawcy lub kierownika świetlicy
 - B. Jeśli stan zdrowia wychowanka lub wychowanków wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia pracownik świetlicy wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych).
 - C. Wychowawca informuje o zaistniałym fakcie/zdarzeniach kierownika lub Komendanta Hufca ZHP Płock.
 - D. Wychowawca lub kierownik świetlicy przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym uczniem, sprawcą oraz ewentualnymi świadkami.
 - E. W razie potrzeby wychowawca lub kierownik świetlicy zawiadamia i wzywa do świetlicy rodziców/prawnych opiekunów dzieci.
 - F. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze świetlicą ustala się działania wobec ucznia z zaburzeniami zachowania.
 - G. Wobec poszkodowanego ucznia ustala się formy wsparcia dostosowane do jego potrzeb i sytuacji.
 - H. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub kierownik świetlicy.
 - I. Wychowawca lub kierownik świetlicy informuje Komendanta Hufca ZHP Płock (jeśli sytuacja tego wymaga).
 - J. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze świetlicą lub podjęte działania są nieskuteczne, Komendanta Hufca ZHP Płock powiadamia sąd rodzinny.

Rozdział VIII

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. **Rozpoznanie i sprawdzenie sygnałów wskazujących na krzywdzenie małoletniego poprzez zbieranie dodatkowych informacji:**
 - A. W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez świetlicę należy je zweryfikować, zbierając informacje pochodzące od innych pracowników świetlicy oraz zawarte w dokumentacji.

- B. Wychowawca lub kierownik świetlicy zbiera informacje i koordynuje działania zmierzające do pomocy wychowankowi w świetlicy oraz współpracuje z innymi instytucjami i osobami, np. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
 - C. Wychowawca lub kierownik świetlicy obserwują zachowanie wychowanka, które może być skutkiem krzywdzenia.
 - D. Dokumentacja świetlicy zawiera informacje o nieobecnościach wychowanka oraz adnotacje o zachowaniu dziecka.
 - E. W razie potrzeby nawiązuje się kontakt z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się dzieckiem i jego rodziną w celu sprawdzenia posiadanych informacji.
2. **Potwierdzenie sygnałów z innych źródeł.** W celu zweryfikowania podejrzeń, że dziecko jest krzywdzone, należy przeprowadzić rozmowy z osobami z jego otoczenia.
 3. **Analiza zebranych informacji** – diagnoza problemu krzywdzenia dziecka. Po zebraniu i analizie informacji należy ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla dziecka.
 4. **Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji** w przypadku krzywdzenia dziecka oraz zastosowanie odpowiednich procedur.
 5. **Działania prawne** polegają na zgłoszeniu sprawy policji, prokuraturze lub sądowi rodzinnemu w zależności od zastosowanej procedury.
 6. **Zadania świetlicy w pomocy dziecku krzywdzonemu:**
 - A. Zauważenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innym służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy.
 - B. Podjęcie współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązywania jego problemów.
 - C. W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury).
 - D. Objęcie wychowanka na terenie świetlicy konieczną pomocą w budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.
 - E. Korygowanie zaburzenia zachowania dziecka w ramach codziennej pracy wychowawców.

Rozdział IX

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Rozdział X
ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA
PRACOWNIKOM, OSOBOM WSPÓŁPRACUJĄCYM ZE ŚWIETLICĄ,
MAŁOLETNIM I ICH RODZICOM/OPIEKUNOM PRAWNYM
STANDARDÓW

1. Dokument pt. Standardy ochrony małoletnich jest dokumentem świetlicy ogólnodostępnym dla pracowników świetlicy, osób współpracujących ze świetlicą, małoletnich i ich opiekunów.
2. Dokument znajduje się w dokumentacji świetlicy, oraz w gablocie informacyjnej.
3. Wszyscy pracownicy oraz osoby współpracujące ze świetlicą mają obowiązek zapoznać się i stosować Standardy ochrony małoletnich. Znajomość i zaakceptowanie standardów są potwierdzone podpisaniem oświadczenia (załącznik nr 3 – wzór **Oświadczenia**).
4. Na początku każdego roku wychowawcy zobowiązani są do przedstawienia wychowankom standardów ochrony małoletnich w świetlicy, w taki sposób aby uczniowie mogli je zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

Rozdział XI
MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW

1. **Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji standardów ochrony małoletnich jest kierownik świetlicy.**
2. Osoba, o której mowa w ust.1 prowadzi rejestr interwencji.
3. Wychowawca na bieżąco zbiera opinie rodziców/opiekunów prawnych i uczniów o rezultatach realizacji polityki ochrony małoletnich. Korzysta w analizie i ocenie z informacji pozyskanych ze środowiska lokalnego i instytucji współpracujących ze świetlicą.

Załącznik nr 1

do Standardów ochrony małoletnich
w Świetlicy Środowiskowej
Przytulisko w Płocku

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka,

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

.....

.....

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia/stanowisko

..... data

4. Opis podjętych działań

Data	Działanie

5. Spotkania z opiekunami dziecka

Data	Spotkanie

6. Forma podjętej interwencji:

A. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

B. Wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

C. Inny rodzaj interwencji:

Jaki?.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencje, data)

.....

8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli świetlica je uzyskała, działania świetlicy, działania rodziców/opiekunów prawnych.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
Podpis pracownika świetlicy prowadzącego sprawę

Załącznik nr 2

do Standardów ochrony małoletnich
w Świetlicy Środowiskowej
Przytulisko w Płocku

Notatka służbowa

Imię i nazwisko/stanowisko

..... data

Uczestnicy zdarzenia:

.....
.....
.....

Okoliczności i przebieg zdarzenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podjęte działania interwencyjne:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dalsze działania w tej sprawie:

.....
.....
.....

.....
Podpis osoby sporządzającej notatkę

Załącznik nr 3

do Standardów ochrony małoletnich w Świetlicy Środowiskowej Przytulisko w Płocku

.....
(miejsowość, data)

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD
ZAWARTYCH W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNI
W ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ PRYZTULISKO**

Ja, data urodzenia
oświadczam, że zapoznałam/em się ze **Standardami ochrony małoletnich stosowanymi w Świetlicy Środowiskowej Przytulisko w Płocku** oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
(podpis)